

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПЛАНИРАНИТЕ МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И НАЧИНИ НА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАЙ НА ГОЛЯМА АВАРИЯ В „ЕЛ БАТ“ АД

1. Името и/или търговско наименование на оператора:

„ЕЛ БАТ“ АД

2. Наименование и пълен адрес на предприятието/съоръжението:

гр. Долна баня п.к. 2040, община Долна баня, местност Съръмеше, кв. 121

3. Номер и дата на актуално уведомление за класификация на предприятието/съоръжението, подадено съгласно чл. 103, ал. 2 или 5 от ЗООС; номер на решение по чл. 106, ал. 4 от ЗООС за ПСНРП; номер на решение по чл. 116, ал. 1 или чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС (номер на решение по чл. 99, ал. 2 от ЗООС) за ПСВРП:

На основание чл.116, ал. 1 т.1 от ЗООС, „Ел Бат“ АД има издадено Решение № 242-А0/2021г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда за одобрение на Доклад за безопасност.

На основание чл.116ж, ал. 4, предложение първо и във връзка с чл.116, ал. 1 т.1 от ЗООС, „Ел Бат“ АД има издадено Решение № 242-А1/2024 г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда за одобрение на актуализиран Доклад за безопасност.

4. Кратко описание на дейността или на планираните дейности в предприятието/съоръжението.

Основната дейност на „Ел Бат“ АД, гр. Долна баня е производство на олово и оловни сплави чрез оползотворяване на отпадъци с високо съдържание на олово и рециклиране на негодни за употреба оловно-кисели батерии и акумулатори. За осъществяване на производствената си дейност „Ел Бат“ АД е оператор по комплексно разрешително № 102-НЗ/2023 г.

На територията на производствената площадка на Ел Бат АД са изградени и се експлоатират следните инсталации:

- Инсталация за предварително третиране на оловни НУБА № 1;
- Инсталация за предварително третиране на оловни НУБА № 2;
- Инсталация за производство на олово и оловни сплави;
- Инсталация за механична преработка на отпадъчна пластмаса до

получаване на полипропилен гранулат.

Основните процеси, които се извършват в **Инсталация за предварително третиране на оловни НУБА № 1 и № 2**, обхващат напълно автоматизирано разкомплектоване на отпадъчните акумулатори, сепариране на получените компоненти, десулфатизация и кристализация до получаване на гранулиран натриев сулфат. Инсталацията включва Модул I - съоръжение за събиране и филтруване на електролита и съоръжение за раздробяване (трошене) на оловни НУБА и сепариране на компонентите им (*сярнокисел електролит, метални детайли, оловна паста, пластмаси*), Модул II - оборудван с резервоари с механично разбъркване и филтър-преса за десулфатизация на оксидно-сулфатната оловна паста чрез добавка на необходимите реагенти. Модул III - за кристализация на безводен натриев сулфат чрез вакуум-изпарителна кристализация с цел получаване на краен търговски продукт - натриев сулфат.

Инсталацията за производство на олово и оловни сплави обхваща Модул Топене (*късобарабанны пещи КБП-1, КБП-2, КБП-3 и КБП-4*) и Модул Рафиниране и сплавяне (*десет броя рафинационни котли*) за производство на рафинирано олово и оловни сплави.

Модул Топене, в режим на редукиционно топене при температура в интервала 850-950°C, се преработват несъдържащи сярна оловни отпадъци като оксидни оловни пепели и паста получени от работата на Инсталацията за предварително третиране на отпадъчни акумулатори, както и метални решетки и отпадъци от собственото производство като шликери и Харис-окиси от рафинацията на олово и производството на оловни сплави. Системата е изцяло автоматизирана. Получаваните метал и шлага се източват през отвор (т.нар. шпур) в цилиндричната стена на пещта. Всяка една от късобарабанныте пещи е оборудвана с газоходна система, включваща искрогасителна камера, циклон и ръкавен филтър с импулсна регенерация на тъканта за фино почистване на прах от отпадъчните газове.

Модул Топене включва и Инсталация за производство на сребро с чистота 95%, в която посредством отделни процеси се осъществява рециклиране на генерираните от етапа на топене дроси със съдържание на сребро до получаване на сребро с чистота 95%.

В Модул Рафиниране и сплавяне се извършва преработване на вторични суровини – оловосъдържащи отпадъци и полупродукти с цел претопяване и осредняване на оловото до дефинирана по състав партида блоков метал и извършване на частична рафинация, с която да се понижи съдържанието на примеси във вторичното олово до допустимите от стандарта стойности. Рафинирането на оловото обхваща процеса „омекотяване“ (т. нар. Харис-процес или окислително рафиниране - селективна оксидация с кислород), при което се отстраняват примесите антимон, калай и арсен, и евентуално „обезмедяване“ в случаите, когато подлаганият на топене оловен скрап е замърсен от случайно попаднали включения. Модул Рафиниране и сплавяне е оборудван с аспирационна система, като отпадъчните газове се отвеждат към пречиствателно

съоръжение (ръкавен филтър). След прахо-газовата очистка, отпадъчните газове се емитират в атмосферата от самостоятелен точков източник (комин).

Инсталация за механична преработка на отпадъчна пластмаса до получаване на полипропиленов гранулат се извършва пречистване и гранулиране на полипропилена, отделен от инсталациите за предварително третиране на оловни НУБА. Производствената линия е разделена на два участъка: първият служи за смилане, измиване, изсушаване и смесване на вторичен материал, а вторият е предназначен за екструдиране и гранилиране на полипропилена.

5. Обща информация за наличните в предприятието/съоръжението опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС, която съдържа общо наименование, или в случаите на опасно вещество/опасни вещества от част 1 на приложение № 3 към ЗООС – генерично наименование и класификация на опасностите на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, налични в предприятието, които могат да причинят голяма авария, и описание на основните им опасни свойства.

В Таблица I са представени категорията на опасност и класификацията по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 на ЗООС на опасните вещества/ отпадъци, които може да са налични на площадката на „Ел Бат“ АД, както и капацитетите и максималните налични количества на площадката.

Химично наименование	CAS №	ЕС №	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008	Класификация по прилож. № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС	Вид на технологичното съоръжение	Проектен капацитет на технологичното съоръжение [t]	Налично кол-во [t]	Физични свойства
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Арсен (As)	7440-38-2	231-148-6	Остра токсичност, Категория 3 (H301, H331); Краткосрочна (остра) опасност за водната среда (H400); Хронична опасност за водната среда, кат. 1 (H410)	Част 1 – Раздел H, H2 Раздел E, E1	Покрит склад. Съхранява се във фабрични опаковки.	15	15	твърдо
Селен (Se)	7782-49-2	231-957-4	Остра токсичност, Категория 3 (H301, H331); Специфична токсичност за определени органи (H373); Хронична	Част 1 – Раздел H, H2	Покрит склад. Съхранява се във фабрични опаковки.	5	5	твърдо

Химично наименование	CAS №	ЕС №	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008	Класификация по прилож. № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС	Вид на технологичното съоръжение	Проектен капацитет на технологичното съоръжение [t]	Налично кол-во [t]	Физични свойства
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			токсичност за водната среда, Кат. 4 (H413)					
Дизелово гориво	68334-30-5	269-822-7	Запалими течности, кат. 3 (H226) Остра токсичност, кат. 4 (H332); Корозия/дразнене на кожата (H315); Опасност при вдишване, (H304); Канцерогенност (H351); Специфична токсичност за определени органи (H373) Хронична опасност за водната среда, кат. 2 (H411)	Част 2, т.34в) Част 1-Раздел Р, Р5в Раздел Е, Е2	Надземен резервоар	23	23	Жълтеникава течност, с относителна плътност 0.820-0.845 – 0.853 ¹ g/cm ³ , стабилна при нормални условия
Природен газ/Метан (CH ₄)	74-82-8	200-812-7	Запалими газове, кат. 1 (H220)	Част 2, т.18 Част 1-Раздел Р, Р2	Бутилки за съхранение на компресиран втечен газ, разположени на открито.	22	22	течно
Пропан-бутан	68512-91-4	270-990-9	Запалими газове, кат. 1 (H220); Газове под налягане (H280); Мутагенност за зародишни клетки (H340); Канцерогенност (H350)	Част 2, т.18 Част 1-Раздел Р, Р2	Подземен резервоар за ВВГ Тръбопровод Складови стопанства за бутилки за газкари	47.6 0.4 1	49	течно
Технически кислород (O ₂)	7782-44-7	231-956-9	Оксидиращи газове, кат. 1 (H270)	Част 2, т. 25 Част 1-Раздел Р, Р4	Складово стопанство	130	130	течно

Химично наименование	CAS №	ЕС №	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008	Класификация по прилож. № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС	Вид на технологичното съоръжение	Проектен капацитет на технологичното съоръжение [t]	Налично кол-во [t]	Физични свойства
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Натриев нитрат (NaNO ₃)	7631-99-4	682-622-8	Оксидиращи твърди вещества, (H272); Сериозно увреждане на очите (H319)	Част 1 – Раздел P, P8	Покрит склад. Съхранява се във фабрични опаковки.	30	30	твърдо
Натриев сулфид (Na ₂ S)	-	-	Корозивни метали, Категория (H290); Остра токсичност, Категория (H301, H311); Корозия на кожата (H314); Сериозно увреждане на очите (H318); Опасност за водната среда (H400)	Част 1 – Раздел H, H2 Раздел E, E1	Покрит склад. Съхранява се във фабрични опаковки.	10	10	твърдо
Отпадък с код 19 02 05* - оловна паста	-	-	HP 14 „Токсични за околната среда“ (H410)	Част 1- Раздел E, E1	Площадка за предварително съхраняване	2000	2000	твърдо
Отпадък с код 20 01 21* - Флуоресцентни и тръби и други отпадъци, съдържащи живак	-	-	HP 6 „Остра токсичност“ (H330) HP 14 „Токсични за околната среда“ (H400; H410)	Част 1- Раздел H, H 2 Раздел E, E1	Площадка за предварително съхраняване	0.0000005	0.0000005	твърд отпадък
Отпадък с код 10 04 04* - прах от отпадъчни газове	-	-	HP 14 „Токсични за околната среда“ (H400; H410)	Част 1- Раздел E, E1	Площадка за предварително съхраняване - 10 t до 46% от възможното налично количество от отпадъка	4.6	4.6	твърд отпадък
Отпадък с код 10 04 01* - олово-съдържащи шлаки	-	-	HP 14 „Токсични за околната среда“ (H400; H410)	Част 1- Раздел E, E1	Площадка за предварително съхраняване	200	200	твърдо

Химично наименование	CAS №	ЕС №	Категория/и на опасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008	Класификация по прилож. № 3 към чл. 103, ал. 1 ЗООС	Вид на технологичното съоръжение	Проектен капацитет на технологичното съоръжение [t]	Налично кол-во [t]	Физични свойства
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Отпадък с код 16 06 06* - разделно събран електролит от батерии и акумулатори	-	-	HP 14 *1 „Токсични за околната среда“ (H400; H410)	Част 1- Раздел Е, Е1	Площадка за предварително съхраняване	50	50	течен отпадък
Отпадък с код 16 06 01* - оловни акумулаторни батерии	-	-	HP 14 „Токсични за околната среда“ (H400; H410)	Част 1- Раздел Е, Е1	Площадка за временно съхраняване	7500	7500	отпадък-изделие

6. Обща информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда.

По смисъла на § 1, т. 54а на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), „голяма авария“ е възникване на голяма емисия, пожар или експлозия, която става в резултат на неконтролируеми събития в хода на операциите на всяко предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС, и която води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или за околната среда, която опасност е непосредствена, забавена, вътре или вън от предприятието и включва едно или повече опасни вещества, класифицирани в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение № 3 или поименно изброени в част 2 на приложение № 3 на ЗООС.

Пълна информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда е представена във „Вътрешен аварийен план“ на „Ел Бат“ АД.

Производствената площадка на „Ел Бат“ АД е разположена на територия с предназначение за производствени и складови и обслужващи дейности, съгласно подробен устройствен план (ПУП), одобрен със заповед № РД - 15 - 192/10.07.2020 г. на кмета на Община Долна баня.

В близост до площадката няма обекти, чиято близост да е допълнителен рисков фактор. В съседство няма жилищни сгради, сгради за обществено обслужване или производствени сгради, които ще бъдат засегнати от авария в обекта. В съседство няма защитени културни ценности или природни забележителности.

„Ел Бат“ АД използва природен газ или пропан-бутан за процесите на топене на скрап, сплавяне и рафинация на олово и оловни сплави и кислород за сепарация, кристализация и десулфатизация.

Природният газ постъпва в обекта в бутилкови групи. През ГРТ за корекция на налягането, газа се отвежда до производствените помещения.

Пропан-бутанът се съхранява в подземен резервоар за ВВГ с геометричен обем $V=100\text{m}^3$. Кислородът се доставя също от доставчик, съхранява се в резервоари, собственост на доставчика и се отвежда до производствените помещения.

На площадката е разположен един надземен еднокорпусен резервоар за съхранение на дизелово гориво с обем 30 m^3 , който при 90% запълване на резервоара е с капацитет 27 m^3 или 23 t. Резервоарът е осигурен с бетонова обваловка, която гарантира улавянето на цялото количество гориво при евентуален пробив на резервоара.

Водоснабдяването на фирмата е изградено въз основа на питейна вода – градски водопровод, промишлена вода – от сондажни кладенци за подземна вода. Изградени са три канализационни мрежи: битова, промишлено-отпадна и за дъждовна вода, като след сепарация промишлено-отпадните и дъждовните води се връщат обратно в производството. Електрозахранването на завода е чрез трафопост , захранен от един далекопровода по 20 kV и от които чрез кабели са захранени три главни разпределителни табла 0,4 kV. На територията на площадката е обособен и открит склад, в които се съхраняват готови продукти – сплави и суровини – акумулатори, отпадъчни черни и цветни метали, помощни материали, реагенти и др.

Дейността и техническото оборудване на обекта предполага възникване на аварии при неспазване на изискванията за безопасност както в производствения цех така и на площадката. Аварийни условия са тези, при които режимът на работа на технологичните съоръжения и комуникации надхвърля граничния, изчислен по проекта и/или има

нарушаване на конструктивната годност и сигурност на съоръженията. Аварията е всяко отклонение от режима на нормална експлоатация, което може да причини материални загуби и човешки жертви, както и сериозни последици за сигурността на сградите и съоръженията и/или на разположените в непосредствена близост цехове и сгради.

Възможните аварии са:

- **Изтичане и отделяне на химически отровни вещества;**
- **Разлив на разтопен метал;**

Възможно изтичане на течни или прахообразни химически вещества при неправилно складиране, умишлени действия или промишлена авария. При промишлена авария е възможно и разлив на разтопен метал.

- **Изтичане на течни/газообразни ОХВ – запалими, оксидиращи, токсични за водните организми;**

Такива ОХВ на площадката на „Ел Бат“ АД са: дизелово гориво, природен газ, пропан-бутан, течен кислород и отпадък с код 16 06 06* (разделно събран електролит от батерии и акумулатори). Изтичане може да възникне:

➤ от съд за съхранение/ резервоар (течен кислород; пропан-бутан; дизелово гориво):

При нарушаване на целостта на обвивката на съда/ резервоара ще се получи изтичане на оксидираща течност в складовото пространство. При тази ситуация е малко вероятно да възникне каквато и да е авария, но предвид свойствата на вещества, е възможно да възникне пожар, но единствено при наличие на външен източник на запалване.

➤ от бутилка за съхранение на природен газ – при дефект или външна намеса е възможно да се получи пробив по корпуса на бутилка с компресиран природен газ. При тази ситуация е възможно да възникне пожар в района на складовото стопанство при наличие на външен източник на огън (складовото стопанство е на открито и не е възможно да се получи насищане на природен газ до точката на самовъзпламеняване).

➤ от тръбопроводи – тръбопроводната мрежа може да доведе до локално замърсяване с оксидираща течност, поради пропуски на фланцови връзки и салници на арматурата и помпите или при разкъсване на тръбопровод. При пробив на газопровод за природен газ или пропан-бутан ще се получи изпускане в околното пространство на изключително запалим газ от газопреносната мрежа с произтичащите от това последствия;

➤ при нарушаване на технологичната дисциплина – при неспазване на технологичната дисциплина, биха се получили ситуации, при които да стане изтичане на ОХВ. Всички гореизложени причини биха могли да доведат до изтичане на оксидираща течност с възможност за възникване на пожар при наличие на открит огнеизточник.

➤ изтичане на токсичен за водните организми отпадък (отпадък с код 16 06 06*)- от басейна за неговото съхранение.

- Разпиляване на твърди ОХВ/ отпадъци, които са оксидиращи или опасни за здравето или токсични за водни организми;

Твърди опасни вещества, които са оксидиращи са: натриев нитрат. Твърди опасни вещества, които са опасни за здравето са: арсен, натриев сулфид и селен. Твърди отпадъци, които са токсични за водните организми са: отпадъци с код 19 02 05*, 20 01 21*, 10 04 04*, 10 04 01*, 16 06 01*.

➤ разпиляване на опасни вещества/ отпадъци при разтоварване или при нарушаване целостта на съдовете, в които се съхраняват. Разпиляването може да е резултат от дефект в съдовете за съхранение, нарушаване на установените правила за безопасност при работа или при външна или естествена причина за авария.

Площадките за съхраняване, в т.ч. предварително съхраняване на опасните отпадъци са покрити отгоре и са с водонепропусклив под. Цялата производствена площадка е изолирана с предпазващ слой от полиетилен с висока плътност (PE-HD), покрит от киселиноустойчив бетон. Отделно от това производствената площадка на „Ел Бат“ АД е свързана с канализация към ЛПСОВ и не е възможно да попадне токсично вещество за водните организми в повърхностно или подземно водно тяло.

- Аварии причинени от пожар;

Пожари могат да възникнат вследствие на комбинация на случайни или природни явления – технологични процеси /нагрети повърхности, електрическа дъга или искра, електростатичен заряд, механично триене или искра от удар, химични реакции, открит огън и т.н./, а също и при масови горски и полски пожари. Пожар може да възникне и при неспазване Правилата за безопасност при извършване на огневи работи на временни работни места.

„Ел Бат“ АД поддържа всички необходими съоръжения за противопожарна защита по изискванията на РС "Пожарна безопасност и защита на населението". При възникване на пожар се действа съгласно плана за действие при пожар на територията на „Ел Бат“ АД и план за евакуация.

- Аварии причинени от природни бедствия;

• Наводнение

Наводнението е природно бедствие, което в известна степен се поддава на прогнозиране. Може да бъде предизвикано както от действието на природни сили /силни продължителни валежи, обилно снеготопене/, така и в резултат на авария в хидротехнически съоръжения /язовирни стени, предпазни диги/. Обектът не попада в заливната зона на близко намираща се река Марица.

• Ураганен вятър, снегонавяване и заледяване

При зимни условия е възможно натрупване на дебела снежна покривка или образуване на поледици, което ще затрудни транспорта до обекта и на площадката.

а) ураганен вятър

Поради специфичното разположение на обекта - на открито и липса на други сгради в околността е възможно да се създаде сложна обстановка с опасност за персонала и посетителите в района на „Ел Бат“ АД при възникване на силни ветрове. При силен вятър е възможно счупване на клони от дърветата и пропадане на навеси в складовете за материали с нараняване на персонал и клиенти.

б) снегонавяване и обледяване:

Снежните бури и заледявания водят до разрушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рисковата ситуация живота на много

хора. Поради специфичното разположение на обекта - на открито и липса на други сгради в околността е възможно снегонавяванията и обледяванията да изолират обекта и да затруднят или изключат получаването на външна помощ при необходимост. Снегочистването до обекта се осъществява съгласно Плана за снегочистване на община Долна Баня, а вътрешния район на обекта със собствена техника и средства. Обледеняването е природно бедствие, настъпващо при рязко понижаване на температурата под 0°C, когато вали дъжд, сняг, при лапавица, при мъгла и висока влажност на въздуха, придружени от студен вятър. Изразява се в натрупване на голямо количество лед най-вече по съоръженията на електропреносната мрежа. Това може да доведе до аварии, с които да се наруши електрозахранването и нормалната работа

• Земетресение

Земетресението е едно от най-опасните природни бедствия, което не може да бъде предсказано и предотвратено. Възниква в следствие на подземни удари /тласъци/ и размествания на земната повърхност, предизвикани от съществуващи напрежения в Земята. Под действие на тези напрежения в земните недра, пластовете се деформират и в тях се натрупва енергия на натиск, която се освобождава, предизвиквайки разместването им. Продължителността като въздействие не е голяма, но последствията са тежки. За недопускането на човешки жертви и тежки материални загуби, държавните органи предприемат мерки, свързани с антисейзмичното строителство, спазване на строителните норми и създаване на готовност за адекватно реагиране за ликвидиране на последиците. Според сейзмичното райониране на страната, община Долна баня попада в Средногорски район. Територията на общината е с проявена сейзмичност от 7 – ма степен. Сградите и съоръженията на територията на фирмата са проектирани и изградени при спазването на всички изисквания на държавните контролни органи.

• Гръмотевични бури

Всяка година в началото и в края на лятото се разразяват гръмотевични бури с мълнии и градушки, които причиняват значителни материални щети, а понякога и човешки жертви. Основният риск за „Ел Бат“ АД е свързан с опазване на материалните ценности. Проверява се и се поддържа ежегодно гръмоотводната и мълниезащитна инсталация на сградите.

Съгласно количествената оценка на риска към доклада за безопасност на предприятието, на площадката на „Ел Бат“ АД е възможно да възникне голяма авария с природен газ. Възможните сценарии според извършената оценка на последиците от голяма авария, са следните:

- пробив на газопровод (с природен газ или пропан-бутан) и пожар;
- пробив на бутилка с компресиран природен газ и пожар.

Една от предпоставките на аварийното планиране е определянето зоните, които може да бъдат засегнати от последствията на евентуална голяма авария съпроводена с изтичане на природен газ или пропан-бутан.

От извършените изчисления и оценка на последиците от голяма авария към доклада за безопасност на „Ел Бат“ АД може да се заключи, че няма да бъдат засегнати жилищни райони, чувствителни обществени сгради, зони за отдих, транспортни пътища, територии със статут на защита или обекти на културно-историческото наследство.

Оценката на последствията от аварията е направена с помощта на симулационна програма ALOHA (Aerial Location Of Hazardous Atmosphere – версия 5.4.7)

Авария съпроводена с факелен пожар на изтичащия през газопровода пропан-бутан:

Изчисленията на програмата показват, че може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с вероятност за причиняване на смърт при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;
- зона, в която е възможно хората да изпитат болка при термично въздействие с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 17 m.

Авария съпроводена с пробив на бутилка с компресиран природен газ и пожар:

От данните се вижда, че може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с висока смъртност при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;
- зона на изгаряне - с форма на окръжност с радиус 12 m.

7. Обща информация за начините на предупреждаване и информиране на засегнатото население в случай на голяма авария (посочва се информация за подходящо поведение в случай на голяма авария или посочване на източника, където информацията може да бъде достъпна по електронен път).

Списък на институциите, които трябва да се уведомяват при авария на територията на „ЕЛ БАТ“ АД

№	Институции или длъжностно лице	Телефонен номер
1	Единен европейски телефонен номер за спешни повиквания: - спешна помощ; - полиция; - пожарна безопасност и защита на населението	112
2	Дежурен по ОбСС- Долна баня	07120/2019
3	РСПБЗН- Костенец ОЦ РДПБЗН- София	07142/2121 02/9875112
4	РПУ	07120/2131
5	РИОСВ- София	02/8565152
6	Гражданска защита- инспектор по ЗН	02/9871382
7	Районна служба ПБЗН- Костенец	Тел:25257 чрез РУП 0894/740 016
8	Главна инспекция по труда – София област	02/9811917
9	ВиК София област	02/9384854
10	Енергоснабдяване София област	0700 10 010

При възникване на голяма авария отговорните лица от „Ел Бат“ АД уведомяват дежурния към Общинска служба по сигурността- гр. Долна баня. Кметът на Общината задейства Външния аварийен план и координира компетентните служби от различните

общински ведомства. Оповестяването се извършва чрез локална оповестителна система, стационарна и мобилна телефонна мрежа.

8. Информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на голяма авария.

- При получаване на сигнал от органите на Гражданска защита, запазете самообладание и предайте за опасността на хората, около вас
- Спазвайте инструкциите на аварийните служби.
- Ако сте въщи, затворете и уплътнете прозорците, вратите и отдушниците, закрепете към тях мокри одеала, завеси и др. При възможност, заемете горните етажи на сградата.
- Заклучвайте сградите, когато ги напускате.
- Пригответе си противогаза, а ако нямате – намокрете марлена превръзка, кърпа или хавлия.
- Ако се намирате на открито, напуснете района, като се движите перпендикулярно на посоката на вятъра.
- Ако сте в превозно средство, затворете прозорците, продължете по най-късия път и излезте извън района на настъпилата авария.
- Помогнете на пострадалите. Изведете ги на чист въздух. Освободете ги от стягащите дрехи.
- Пострадалите се изпращат в болнично заведение.
- При излизане от района на аварията, премахнете замърсените дрехите. Промийте устата и очите си, измийте тялото си с вода и сапун и облечете чисти дрехи.
- При завръщане по домовете и работните места /след отстраняване на аварията/ проветрете помещенията и избършете мебелите, пода и стените с влажна кърпа.
- Обработвайте хранителните продукти чрез обилно измиване и отстраняване на повърхностния слой. Плодовете и зеленчуците от дворовете ползвайте, ако има разрешение на компетентните органи.
- Не извеждайте на паша животните в района.

9. Допълнителна информация относно мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария, включително се посочва линк към публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС.

„Ел Бат“ АД има изготвен Вътрешен аварийен план, съгласно изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. В него са предвидени мерки за сигурност и действия в случай на голяма авария, действия за преодоляване на последствията от нея и начините за свързване с институциите. При възникване на голяма авария следва да се предприемат мерки за защита, като:

- Оповестяване
- Извеждане и евакуация
- Използване на индивидуални средства за защита
- Оказване на първа помощ
- Издирване и спасяване
- Транспортиране до болнични заведения на пострадали

Вземете под внимание свиренето на сирените!

Следете съобщенията по висикоговорителите!

Изпълнителните групи към "Пожарна безопасност и защита на населението" ще Ви уведомява с висикоговорители какви правила на поведение е необходимо да спазвате.

Електронна база данни (публичен регистър) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) се намира на сайта на МОСВ

<https://public-seveso.moew.government.bg/enterprises>

10. Данни за лицето, предоставящо информацията, и дата на изготвяне.

Николай Бажлеков- Изпълнителен директор на „Ел Бат“ АД, гр. Долна баня

Дата: 15.03.2024 г.

11. Освен информацията по т. 1 – 10 за предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал се включва и:

11.1. обща информация за естеството на опасностите от големи аварии, включително тяхното потенциално въздействие върху човешкото здраве и околната среда, както и описание на основните сценарии за големи аварии и за мерките, предприети за ограничаване на техните последици;

От извършените изчисления на възможно най-лошите сценарии за аварии на територията на „Ел Бат“ АД може да се заключи, че няма да бъдат засегнати жилищни райони, чувствителни обществени сгради, зони за отдих и релаксация, транспортни пътища, територии със статут на защита или обекти на културно-историческото наследство.

При евентуална авария на площадката на „Ел Бат“ АД, е възможно да има поражения за живота и здравето на хората, единствено за служител на дружеството, който в момента на аварията се намира в зоната на поражения – до 10 m. Възможно е да има до един служител в зоните на поражение.

При евентуална авария на площадката на „Ел Бат“ АД не се очаква загуба на човешки живот, травми или други последици за здравето извън територията на обекта. Външните граници на безопасна зона около предприятието не засягат други сгради (жилищни, производствени, обществени и т.н.), инсталации, съоръжения и прилежаща инфраструктура.

Оценката на последствията от голяма авария е направена с помощта на симулационна програма ALOHA (Aerial Location Of Hazardous Atmosphere – версия 5.4.7), от която могат да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

Авария съпроводена с факелен пожар на изтичащия през газопровода пропан-бутан:

Изчисленията на програмата показват, че може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с вероятност за причиняване на смърт при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;

- зона, в която е възможно хората да изпитат болка при термично въздействие с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 17 m.

Авария съпроводена с пробив на бутилка с компресиран природен газ и пожар:

От данните се вижда, че може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с висока смъртност при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;

- зона на изгаряне - с форма на окръжност с радиус 12 m.

Предприети са **мерки за предотвратяване на големи аварии**: технически, организационни и управленски мерки, необходими за безопасната експлоатация на предприятието. С цел предотвратяване, контрол и ограничаване на последствията от възникване на голяма авария върху човешкото здраве и околната среда, „Ел Бат“ АД изпълнява следните мерки:

1. Провеждане на превантивна дейност за повишаване, подобряване и усъвършенстване на технологичното и техническото състояние на обекта, с цел предотвратяване на аварии.

2. Идентифициране и оценка на опасностите, оценка на риска от големи аварии и оценка на последствията от аварията върху хората, обектите и околната среда.

3. Осигуряване спазването на всички вътрешно фирмени правила, инструкции и други документи при експлоатацията и поддръжката на предприятието.

4. Подготовка на персонала за действия при бедствия, аварии и катастрофи.

5. Провеждане на обучения, инструктажи и тренировки на персонала за адекватни и ефективни действия при аварийни ситуации и при ликвидиране на последствията от аварии.

6. Осъществяване на строг контрол на всички рискови дейности.

7. Осъществяване на контрол на движението на МПС в района на площадката на предприятието.

8. Осъществяване на строг пропускателен режим от охраната на обекта.

9. Провеждане на периодични проверки на изправността на противопожарното оборудване, разположено на територията на предприятието.

Мерки за ограничаване на последствията от големи аварии

Описание на оборудването, инсталирано в предприятието с цел ограничаване на последствията от голяма авария за човешкото здраве и за околната среда

На територията на предприятието са проектирани редица системи, които целят ограничаване на последствията от големи аварии.

Система за пожароизвестяване

При пожар известяването става по приложената към ВАП Схема за оповестяване при авария на площадката на „Ел Бат“ АД, а при нужда и устно съгласно Вътрешен аварийен план на „Ел Бат“ АД.

Система за пожарогасене

- Пожарни кранове и хидранти разположени на територията на обекта;
- Стационарни противопожарни табла;
- Пожарогасители.

През площадката преминава площадков водопровод за противопожарни нужди, от който са захранени противопожарните инсталации, осигуряващи пожарната безопасност на цялата производствена площадка на „Ел Бат“ АД.

Организация и описание на мерките за предупреждение, алармиране и информирание в случай на авария, както и на мерките по локализиране и ограничаване на последствията, включително на системите за детекция/защита, технически съоръжения за ограничаване на аварийно изпуснатите количества, включително чрез напръскване с водна струя, парни екрани, съдове за аварийно улавяне или събирателни съдове, отсекателни клапани; инертизационни системи; улавяне и събиране на водите, изпускани при пожар

Ефективността на мерките за предотвратяване и ограничаване на последствията от авария в голяма степен зависи от: своевременно алармиране, предупреждаване, добра информация на персонала в предприятието, на съседните обекти и потенциално застрашено население и на компетентните органи и специализирани подразделения.

В предприятието са разработени и въведени работни инструкции, които осигуряват безопасното управление на технологичния процес и безопасната експлоатация на всички съоръжения и инсталациите. В инструкциите са описани реда за безопасна работа и осигуряването на пожарна безопасност на територията на „Ел Бат“ АД.

Определени са постоянни места за извършване на огневи (*заваръчни и поялни*) работи, които са отдалечени от складове за ОХВ/С.

Описание на наличните сили и средства (във и извън предприятието), необходими за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, в т.ч. за организиране на тревога и интервенция

Сили

В обекта са изградени Оперативен щаб за действие при бедствие и аварии съставен от Председател, Заместник председател и Членове - общо 11 човека, и Аварийна група в състав 13 човека с ръководител определен със заповед на Изпълнителния директор. Тези формирвания са отговорни за привеждането в действие на аварийния план.

При възникване на авария, първата група хора, които ще се включват в СНАВР са намиращите се на обекта. След оповестяването за възникналата авария, пристигащите други членове на персонала ще се включат в СНАВР.

Списък на членовете на силите за провеждане на СНАВР и заповедите за тяхното сформиране са приложени към ВАП.

Средства

Средствата за осигуряването на мероприятията по предотвратяването на големи аварии и ограничаване на последствията от тях са осигурени от оператора. На площадката на предприятието са осигурени/ предвидени следните средства за защита и предотвратяване на възникнали аварии:

- пожароизвестителна инсталация;
- газсигнализатори;
- пожарни кранове и хидранти разположени на територията на обекта;
- стационарни противопожарни табла комплект;

- пожарогасители;

11.2. информация от външния аварийен план, която включва съвети за сътрудничество със съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и кмета на непосредствено застрашената община по време на авария;

Ръководството на Общината незабавно привежда в готовност група от сили и средства за провеждане в кратки срокове на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в пострадалите райони.

Основните усилия се насочват в най-силно засегнатите квартали на гр. Долна баня и на място в обекта.

Длъжностните лица от общинската администрация се привеждат в готовност съгласно утвърдения Външен аварийен план. Под ръководството на кмета на общината се изясняват задачите и се оценява обстановката, вземат се решения за започване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи. На населението се дават указания за поведение и действие при конкретната обстановка.

Силите и средствата за провеждане на СНАВР при възникване на авария се привличат по ред определен от кмета на общината или създадения щаб.

Кметовете на населени места ръководят изпълнението на СНАВР от работните си места.

Взаимодействието се организира от Кмета на общината, щаба за координация или оперативни групи изпратени на място. Те координират дейността на собствените сили и средства и придадените сили от поделенията на Българската армия, МВР, РСПБЗН, РЗИ, РИОСВ, РК на БЧК и други разположени на територията на общината.

11.3. информация за наличие на опасност от възникване на голяма авария в предприятието с трансгранично въздействие съгласно Конвенцията.

Не са налични данни за съществуваща вероятност от трансгранично въздействие при възникване на голяма авария на територията на „Ел Бат“ АД.